

staaer det Spørgsmaal, om det vilde være rigtigt at nedlægge det. Jeg vil her udtale, at Sagen stiller sig saaledes for mig, at der kunde være megen Tvivl om, hvorvidt dette vilde være rigtigt. Jeg erkjender, at det er et Institut, som det i og for sig ikke er naturligt, at Staten driver, og dersom der var Tale om at oprette noget saadant fra Ny, troer jeg vistnok ikke, at det kunde falde mig ind at foreslaae Rigsdagen at gjøre det; men derfor er det ikke sagt, at jeg nu, da det bestaaer og oveniikjøbet drives uden Tab for Statskassen, saaledes at Staten har en passende Rente af de Capitaler, som ere bragte dert, vil finde det tilraadeligt at nedlægge det, thi det er et overordentlig velgjørende Institut; netop for den Deel af Befolkningen, der mindst er istand til at bestytte sig selv, er det meget nyttigt og forebygger store Ulykker og megen Trang. Dersom det blev nedlagt, og ikke en saadan Autoritet som Communen kunde overtage det, vilde derved den fattigste Deel af Befolkningen blive berøvet den Afgang, den nu har til paa forholdsviis meget billige Vilkaar at skaffe sig midlertidige Laan, og uagtet det vistnok ingenlunde er gaaet op for Stortvedelen af denne Befolkning, hvilket Gode den har i dette Instituts Bestaaen, troer jeg dog, at den, dersom det først blev nedlagt, hurtigt og paa en for den selv overordentlig skadelig Maade vilde føle de sorgelige Følger; deraf vilde da vistnok fremkomme Besværinger og Utilfredshed derved, som det vilde være meget vanskeligt at faae til at forstumme. Dette er Grunden, hvorfor jeg troer, at man i ethvert Tilfælde maa gaae frem med stor Varsomhed ved en Foranstaltning som den, om hvis Nødvendighed det erede Fleertal har udtalt sig, og det stiller sig ikke for mig som meget sandsynligt, at man paa nogen tilfredsstillende Maade skulde kunne komme til i den nærmeste Fremtid at nedlægge Assistentshuset.

N. Hansen: Jeg har blot bedet om

Ordet for at udtale min Tale og Paaffjælnelse af, hvad den høitærede Minister nys udtalte; jeg slutter mig i Et og Alt til den af ham fremsatte Betragtning.

Ordføreren (Schjørring): Jeg erkjender fuldkommen det Berettigede i de Betragtninger, vi nu hørte af den høitærede Finantsminister. Saadanne Betragtninger ere ogsaa blevne fremsatte i Udvalget, og det vil sees, at, om end Fleertallet desuagtet har troet at burde fremkomme med den Udtalelse, som er Gjenstand for Forhandlingen, saa har man dog kun herved villet udtale, at det var en Tanke, der burde overveies, men selvfølgelig ikke tænkt paa, at det var Noget, der øieblikkelig skulde gennemføres, og endnu mindre, at det skulde gennemføres, uden at alle de vigtige Hensyn, som ved en saadan Sag bør tages, komme til deres fulde Ret. Hvis iøvrigt den Foranstaltning, der her er paapeget, maatte blive truffen, og dette Etablissement altsaa blive nedlagt, vil jeg haabe, at man ikke i den Anledning skal faae at høre fra Kjøbenhavns Magistrat, at der atter her spores en Birkning af den retløse Tilstand, hvori Europa for Tiden befinder sig i Henseende til Tractater.

Frolund: Jeg vil dog ikke undlade at henlede den høitærede Finantsministers Opmærksomhed paa, om det dog ikke vilde være hensigtsmæssigt, ja næsten nødvendigt at anstille en Undersøgelse af den Maade, hvorpaa Assistentshuset bliver bestyret. Medens det nemlig ganske sikkert maa ansees for et Gode for den fattige Mand, at han kan faae Laan paa temmelig billige Betingelser, forekommer det mig, at naar et saadant Institut som Assistentshuset med en saa stor Driftscapital ikke kan holde de mange Laaneinstitutter, hvor der tages indtil 50 pCt. i Rente, nede, maa der bestemt være noget Forkeert ved Bestyrelsen og Driften. Den maa være daarlig indrettet, den maa ikke være fuldkommen